

SUOMEN SÄÄDÖSKOKOELMA

Julkaistu Helsingissä 29 päivänä toukokuuta 2020

403/2020

Laki

ravitsemisyri-tysten uudelleentyöllistämisen tukemisesta ja toiminnan rajoitusten hyvittämisestä

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 luku

Yleiset säännökset

1 §

Soveltamisala

Tämä laki koskee luonnollista henkilöä ja oikeushenkilöä, jonka harjoittaman ravitsemisliikkeen (*ravitsemisyri-ty*) toimintaa on rajoitettu väliaikaisesti majoitus- ja ravitsemistoiminnasta annetun lain (308/2006) 3 a §:n 1 momentin nojalla (*rajoitusvelvoite*).

2 §

Lain tarkoitus

Tämän lain tarkoituksena on turvata edellytysten säilyminen ravitsemisyri-tyksen harjoittamiselle rajoitusvelvoitteesta huolimatta.

2 luku

Uudelleentyöllistämisen tukeminen

3 §

Uudelleentyöllistämisen tuki

Uudelleentyöllistämisen tuki on tarkoitettu rajoitusvelvoitteen alaisille ravitsemisyri-tyksille työntekijöiden uudelleentyöllistämiseen koronaepidemian aiheuttamien poikkeusolojen alkamista vastaavalle tasolle.

Tuki myönnetään tilapäisistä puitteista valtioneuvoston päätökselle talouden tukemiseksi tämänhetkisessä covid-19-epidemiassa annetun komission tiedonannon C(2020) 1863 mukaisena väliaikaisena valtiontukena.

4 §

Tuen myöntämisen edellytykset ja määrä

Uudelleentyöllistämisen tukea voidaan myöntää ravitsemisy yritykselle, joka ei ole ollut 31 päivänä joulukuuta 2019 tiettyjen tukimuotojen toteamisesta sisämarkkinoille soveltuviksi perussopimuksen 107 ja 108 artiklan mukaisesti annetun komission asetuksen (EU) N:o 651/2014 2 artiklan 18 kohdassa tarkoitettu vaikeuksissa oleva yritys.

Uudelleentyöllistämisen tuen määrä on 1 000 euroa kustakin työntekijästä, jolle tuen saaja maksaa rajoitusvelvoitteen päättymistä seuraavan kolmen kuukauden ajalta palkkaa vähintään 2 500 euroa. Tukea voidaan myöntää kuitenkin enintään siitä määrästä työntekijöitä, joka vastaa yrityksen helmikuulta 2020 työsuhteessa oleville työntekijöilleen maksumien palkkojen yhteismäärää jaettuna luvulla 2 500. Lisäksi edellä tässä momentissa tarkoitettua tukea voidaan erillisestä hakemuksesta myöntää enintään sille henkilömäärälle, joka vastaa vuokratyön tai alihankinnan helmikuulle 2020 kohdentunutta arvonlisäverotonta arvoa jaettuna luvulla 4 500 edellyttäen, että tuen saaja suorittaa rajoitusvelvoitteen päättymistä seuraavan kolmen kuukauden ajalta vuokra- tai alihankintakorvausta arvonlisäverottomalta arvoltaan vähintään 4 500 euroa kustakin henkilöstä tai maksaa palkkaa vähintään 2 500 euroa kullekin henkilölle. Edellä tarkoitettussa laskennassa osamäärä pyöristetään lähimpään kokonaislukuun. Tuki voidaan myöntää ja maksaa ennakkoon edellyttäen, että yritys sitoutuu maksamaan palkkaa tuen perusteena oleville työntekijöille tai vuokratyökorvausta henkilöistä siten kuin edellä tässä momentissa säädetään.

Tukea ei myönnetä niistä työntekijöistä, joiden palkkauskustannuksiin ravitsemisy yritykselle on myönnetty muuta valtiontukea rajoitusvelvoitteen päättymistä seuraavan kolmen kuukauden ajalle tai osalle tästä ajasta.

Ravitsemisy yritys voi hakea uudelleentyöllistämisen tukea yhden kerran. Hakemus tuen saamiseksi tulee jättää toimivaltaiselle viranomaiselle viimeistään 31 päivänä lokakuuta 2020. Toimivaltaisen viranomaisen tulee tehdä päätös tuen myöntämisestä 31 päivään joulukuuta 2020 mennessä.

3 luku

Toiminnan rajoitusten hyvittäminen

5 §

Kohtuullinen hyvitys rajoitusvelvoitteesta

Tässä luvussa säädetään ravitsemisy yritykselle rajoitusvelvoitteesta aiheutuvien joustamattomien välittömien kustannusten kohtuullisesta hyvityksestä. Hyvitys myönnetään Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 107 artiklan 2 kohdan b kohdan mukaisena tukena, joka on tarkoitettu luonnonmullistusten tai muiden poikkeuksellisten tapahtumien aiheuttaman vahingon korvaamiseksi.

6 §

Hyvityksen peruste ja enimmäismäärä

Ravitsemisy yritykselle myönnetään hyvitystä niiltä kalenteripäiviltä, jotka sisältyvät rajoitusvelvoitteen tarkoittamaan ajanjaksoon (*rajoituspäivä*).

Hyvityksenä suoritetaan enintään 500 000 euroa. Jos rajoitusvelvoite kestää kahta kuukautta lyhemmän ajan, edellä mainitusta enimmäismäärästä suoritetaan rajoituspäiviä vastaava osuus.

Hyvityksen määrittäminen perustetaan ravitsemisy yrityksen arvonlisäveroilmoitusten tietoihin myynnistä vuoden 2019 huhti- ja toukokuulta tai vuoden 2020 tammi- ja helmi-

kuulta sekä vuoden 2020 huhtikuulta. Jollei yritys sovelle kuukausikohtaista menettelyä arvonlisäveroilmoittamisessaan, sen tulee todentaa muulla tavalla myynnit tässä momentissa mainituilta kuukausilta.

7 §

Rajoitukseen perustuvan hyvityksen laskenta

Edellä 5 §:ssä tarkoitettu hyvitys lasketaan tässä pykälässä säädetyllä tavalla.

Vuoden 2020 tammikuun ja helmikuun euromääräisten myyntien keskiarvo on vertailukohta hyvityksen laskennalle (*vertailuluku*). Jos edellä tässä momentissa tarkoitettu vuoden 2020 tammikuun ja helmikuun myyntien keskiarvo on pienempi kuin vuoden 2019 huhtikuun ja toukokuun euromääräisten myyntien keskiarvo, jälkimmäistä keskiarvoa pidetään ravitsemisyrittäjän vertailulukuna.

Jos vuoden 2020 huhtikuun myynti on 2 momentissa tarkoitettua vertailulukua pienempi, ravitsemisyrittäjä on oikeutettu hyvitykseen. Hyvitys suhteutetaan tässä momentissa tarkoitettujen erotusten mukaiseen toiminnan supistumiseen.

Ravitsemisyrittäjälle määritetään vertailuluvusta euromääräinen osuus (*hyvitysosuus*), joka on:

- 1) 15 prosenttia enintään yhden miljoonan euron määräisestä vertailuluvusta; ja
- 2) viisi prosenttia siitä vertailuluvun määrästä, joka on yhtä miljoonaa euroa suurempi.

Hyvitys kultakin rajoituspäivältä määräytyy seuraavassa järjestyksessä:

1) 3 momentissa tarkoitettu erotus jaetaan vertailuluvulla (*toiminnan supistumiskerroin*);

2) toiminnan supistumiskertoimella kerrotaan 4 momentin mukaisesti määräytynyt hyvitysosuus;

3) hyvitys kultakin rajoituspäivältä on tämän momentin 2 kohdan tulema jaettuna luvulla 30, joka on vuoden 2020 tammi- ja helmikuun kalenteripäivien kuukausikohtainen keskiarvo.

Tässä momentissa säädetään 5 §:ssä tarkoitettuun artiklaan perustuvasta rajoituksesta hyvityksen enimmäismäärälle. Sen estämättä, mitä edellä tässä pykälässä säädetään, hyvityksenä suoritetaan enintään määrä, jolla rajoitusvelvoitteen aikana kertynyt tulos alittaa vertailuluvun perusteena olevia kuukausia vastaavan tuloksen vähennettynä toiminnan keskeyttämisestä saadulla vakuutuskorvauksella (*toteumaperusteinen rajoitus*). Edellä tarkoitettu tulos määritetään noudattaen pien- ja mikroyrittäjien tilinpäätöksessä esitettävistä tiedoista koskevaa valtioneuvoston asetusta (1753/2015) ja kirjanpitoasetusta (1339/1997) soveltuvien osin. Rajoitusvelvoitteen päättymisen jälkeen laadittavassa tilinpäätöksessä on esitettävä tarpeelliset liitetiedot sen todentamiseksi, että rajoitus toteutuu. Jos rajoitus ei ole toteutunut, ravitsemisyrittäjän on palautettava toimivaltaiselle viranomaiselle ilman aiheutonta viivytystä se määrä, jolla hyvitys on ylittänyt rajoituksen.

Sen lisäksi mitä tilintarkastuslain (1141/2015) 3 luvun 5 §:ssä säädetään, tilintarkastajan on tilintarkastuskertomuksessaan 6 momentissa tarkoitettua tilinpäätöksestä annettava tieto toteumaperusteisen rajoituksen toteutumisesta. Jollei ravitsemisyrittäjä ole tehnyt 6 momentin mukaista palautusta toimivaltaiselle viranomaiselle ennen kuin tilintarkastuskertomus annetaan, tilintarkastajan on tehtävä siitä tilintarkastuslain 3 luvun 5 §:n 5 momentissa tarkoitettu huomautus sekä toimitettava tilintarkastuskertomuksensa toimivaltaiselle viranomaiselle ilman aiheutonta viivytystä tämän lain 13 §:n mukaista takaisinperintää varten.

403/2020

8 §

Hyvityksen hakeminen

Hakemus hyvityksen saamiseksi tulee jättää toimivaltaiselle viranomaiselle viimeistään 31 päivänä elokuuta 2020.

9 §

Hyvityksen suorittaminen joukkoajona ja hakemuksesta

Hyvitys voidaan toteuttaa toimivaltaisen viranomaisen päätöksellä tietoteknisessä joukkoajossa muodostuvina suorituksina niille yrityksille, jotka Verohallinnolle vuoden 2020 huhtikuun ensimmäiseen päivään mennessä ilmoittamansa Tilastokeskuksen tilastoluokan mukaan kuuluvat ravitsemisyhtiöihin. Joukkoajoon sisällytettävästä yrityksestä toimivaltaisella viranomaisella on oltava käytettävissään 12 §:n 1–4 kohdassa tarkoitettut tiedot. Myös niille ravitsemisyhtiöille, joiden vertailuluku määräytyy 7 §:n 2 momentin toisessa virkkeessä säädetyllä tavalla, suoritetaan hyvityksen laskenta joukkoajoa varten mainitun momentin ensimmäisen virkkeen mukaisesti, jollei toimivaltainen viranomainen toisin päättä.

Toimivaltainen viranomainen voi päättää suorittaa hyvityksestä yhden tai useamman osaerän ravitsemisyhtiöiden likviditeettitilanteen helpottamiseksi ennen kuin tieto vuoden 2020 huhtikuun arvolisäveroilmoituksen mukaisesta myynnistä on toimivaltaisen viranomaisen käytettävissä. Osaeränä suoritetaan enintään yhden kuukauden hyvitysosuutta vastaava määrä. Suoritettu osaerä vähennetään hyvityksen lopullisesta suorituksesta.

Sellaiselle hyvitykseen oikeutetulle ravitsemisyhtiölle, joka ei täytä 1 momentissa säädettyjä edellytyksiä yrityksen sisällyttämiseksi joukkoajoon, toimivaltainen viranomainen suorittaa hyvityksen ja mahdollisen osaerän yrityksen hakemuksesta. Tällaisen yrityksen tulee esittää hakemuksessaan hyvityksestä päättämiseksi ja sen maksamiseksi välttämättömät tiedot.

Mitä 3 momentissa säädetään, koskee myös yritystä, joka kuuluu tämän lain soveltamisalan ravitsemisyhtiöihin sen Verohallinnolle ilmoittamasta muusta toimialaluokasta huolimatta.

4 luku

Erinäiset säännökset

10 §

Konkurssi

Konkurssissa oleva ravitsemisyhtiö ei ole oikeutettu 3 §:ssä tarkoitettuun tukeen eikä 5 §:ssä tarkoitettuun hyvitykseen.

11 §

Muutoksenhaku

Tämän lain nojalla tehtyyn päätökseen saa hakea oikaisua. Oikaisuvaatimuksesta säädetään hallintolaissa (434/2003).

Muutoksenhausta hallintotuomioistuimeen säädetään oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa (808/2019).

12 §

Salassa pidettävien tietojen luovuttaminen viranomaisten kesken

Verohallinto luovuttaa toimivaltaiselle viranomaiselle salassapitosäännösten estämättä yrityksistä, jotka Verohallinnolle ilmoittamansa Tilastokeskuksen tilastoluokan mukaan kuuluvat ravitsemisyrittäjiin, seuraavat tiedot:

- 1) nimi ja osoitetiedot;
- 2) yritys- ja yhteisötunnus;
- 3) Verohallinnon tiedossa oleva tilinumero;
- 4) yrityksen arvonlisäverotustaan varten ilmoittama myynti vuoden 2019 huhti- ja toukokuulta sekä vuoden 2020 tammi-, helmi- ja huhtikuulta;
- 5) Verohallinnolla olevat tiedot yrityksen maksamista palkoista 3 §:ssä tarkoitetun tuen enimmäismäärän laskemiseksi;
- 6) Verohallinnolla olevat tiedot yrityksen työntekijöistä ja työntekijöille maksetuista palkoista rajoitusveloitteen päättymistä seuraavan kolmen kuukauden ajalta; sekä
- 7) muut 3 §:ssä tarkoitetun tuen ja 5 §:n tarkoitetun hyvityksen myöntämiseksi, maksamiseksi ja valvomiseksi välttämättömät tiedot myös muusta kuin edellä tässä momentissa tarkoitetusta yrityksestä, jos siihen sovelletaan tätä lakia 1 §:n nojalla.

13 §

Takaisinperintä

Jos 3 §:ssä tarkoitettua tukea tai 5 §:ssä tarkoitettua hyvitystä on suoritettu ravitsemisyrittäjien antamien virheellisten tietojen perusteella, perusteeton määrä peritään takaisin. Takaisin peritään myös se määrä, jolla suoritettu hyvitys ylittää 7 §:n 6 momentissa tarkoitetun toteumaperusteisen rajoituksen, jos ravitsemisyrittäjä ei ole palauttanut ylityksen määrää mainitussa momentissa edellytetyllä tavalla.

Mitä 1 momentissa säädetään, koskee myös tukea saanutta ravitsemisyrittäjää, joka ei työllistä uudelleen 4 §:n 2 momentissa tarkoitetulla tavalla tukipäätöksen perusteena olevaa määrää työntekijöitä.

Ravitsemisyrittäjien on maksettava tuen tai hyvityksen maksupäivästä lukien takaisin perittävälle määrälle korkolain (633/1982) 3 §:n 2 momentin mukaista vuotuista korkoa lisättyinä kolmella prosenttiyksiköllä, jos takaisinperinnän perusteena on ravitsemisyrittäjien tahallisesti tai törkeällä huolimattomuudella antama virheellinen tai puutteellinen tieto tai ravitsemisyrittäjä ei ole palauttanut valtionavustuslain (2001/688) 20 §:n tarkoittamalla tavalla perusteettomasti maksettua tukea.

Jos takaisin perittävää määrää ei makseta viimeistään toimivaltaisen viranomaisen asettamana eräpäivänä, sille on maksettava vuotuista viivästyskorkoa korkolain 4 §:n 1 momentissa tarkoitetun korkokannan mukaan.

Toimivaltainen viranomainen saa päättää luopua takaisinperinnästä osaksi tai kokonaan, jos sitä on pidettävä kohtuullisena yrityksen taloudelliseen asemaan ja olosuhteisiin, takaisinperinnän perusteena olevaan menettelyyn tai olosuhteiden muutokseen nähden.

Toimivaltaisen viranomaisen on tehtävä päätös takaisinperinnästä viipymättä ja erityisesti syystä kahden kalenterivuoden kuluessa sen jälkeen, kun toimivaltaisen viranomaisen tietoon on tullut sellainen seikka, jonka nojalla tuen tai hyvityksen maksamisen lopettamiseen taikka takaisinperintään voidaan ryhtyä.

Takaisinperintään ei saa enää ryhtyä, kun kymmenen vuotta on kulunut tuen tai hyvityksen maksamisesta.

14 §

Tuen ja hyvityksen määrään perustuva rajoitus varojenjaolle

Jollei ravitsemisyrittäjä palauta saamaansa 3 §:ssä tarkoitettua tukea ja 5 §:ssä tarkoitettua hyvitystä valtiolle ennen rajoitusveloitteen päättymisen jälkeen laadittavan tilinpäätöksen vahvistamista, niin hyvitykseen sovelletaan, mitä kirjanpitolain (1336/1997) 5 luvun 8 §:n 2 momentissa säädetään aktivoituista kehitysmenoista.

15 §

Valtionavustuslain soveltaminen

Edellä 3 §:ssä tarkoitettuun tukeen ja 5 §:ssä tarkoitettuun hyvitykseen sovelletaan, mitä valtionavustuslain 9, 10 ja 14–20 §:ssä säädetään.

16 §

Toimivaltainen viranomainen

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten sekä työ- ja elinkeinotoimistojen kehittämis- ja hallintokeskus (*KEHA-keskus*) on tämän lain tarkoittama toimivaltainen viranomainen. KEHA-keskus myöntää ja maksaa hakemuksen perusteella 3 §:n tarkoitetun tuen ja 5 §:ssä tarkoitetun hyvityksen. Sen estämättä mitä edellä tässä pykälässä säädetään, työ- ja elinkeinoministeriö tekee päätöksen 9 §:n 1 momentissa tarkoitettulla joukkoajolla suoritettavien hyvitysten myöntämisestä ja maksamisesta. KEHA-keskus vastaa 3 §:ssä tarkoitetun tuen ja 5 §:ssä tarkoitetun hyvityksen takaisinperinnästä siten kuin 13 §:ssä säädetään.

17 §

Voimaantulo

Tämä laki tulee voimaan valtioneuvoston asetuksella säädettävänä ajankohtana.

Helsingissä 29 päivänä toukokuuta 2020

Tasavallan Presidentti

Sauli Niinistö

Työministeri Tuula Haatainen